

Wstęp

Zasadnicza reforma postępowania sądowoadministracyjnego wprowadzona PrUSA, PostAdmU oraz ustawą z 30.8.2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.), miała na celu wprowadzenie dwuinstancyjnego systemu sądownictwa administracyjnego¹. W naszym przekonaniu stanowi ona jedną z najważniejszych reform ustrojowych, dotyczących organów wymiaru sprawiedliwości podejmowanych po 1989 r., która jednocześnie w poważny sposób wpłynęła na funkcjonowanie administracji publicznej². Jednakże po ponad dziesięć laty funkcjonowania procedura sądowoadministracyjna została poddana istotnym modyfikacjom, które były wynikiem doświadczeń zebranych w okresie funkcjonowania dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego. Wymagało to przygotowania zwięzłego i uwzględniającego potrzeby praktyki prawniczej komentarza, w którym zobrazowano wady i zalety nowych rozwiązań prawnych. Należy podkreślić, że przekazywany do rąk czytelników komentarz obejmuje zmiany w procedurze sądowoadministracyjnej wprowadzonych przez ustawę z 9.4.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2015 r. poz. 658) oraz ustawę z 9.7.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1191), a także zmian w procedurze sądowoadministracyjnej, które wejdą w życie w 22.9.2015 r. w drodze ustawy z dnia 10.7.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311) i 1.1.2016 r. w drodze ustawy z 10.7.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1224) i ustawy z 10.7.2015 r. o administracji podatkowej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1269). Komentarz został przygotowany przez osoby mające zarówno doświadczenie praktyczne, jak i naukowe w zakresie procedury sądowoadministracyjnej (w tym sędziów sądów administracyjnych i wykładowców szkół wyższych). W przypadku zagadnień budzących wątpliwości w praktyce, powodujących rozbieżności w orzecznictwie, czy wywołujących kontrowersje w nauce prawa zaprezentowano propozycje ich rozstrzygnięcia – redaktorzy jednak zaznaczają, że wyłączną odpowiedzialność za treść poszczególnych komentarzy ponoszą ich autorzy. Do lektury komentarza zapraszamy przede wszystkim osoby, dla których znajomość procedury sądowoadministracyjnej jest niezbędnym narzędziem służącym lepszemu przygotowaniu do wykonywania praktyki prawniczej.

¹ Celem przeprowadzonej reformy sądownictwa administracyjnego było wykonanie art. 236 ust. 2 Konstytucji RP, nakazującego uchwalenie przed upływem 5 lat od dnia wejścia w życie Konstytucji ustaw wprowadzających w życie art. 176 ust. 1 Konstytucji w zakresie dotyczącym postępowania przed sądami administracyjnymi. Art. 176 ust. 1 Konstytucji RP zawiera nakaz zapewnienia co najmniej dwuinstancyjnego postępowania sądowego, co oznacza, iż zarówno ustroj sądów administracyjnych, jak i postępowanie sądowoadministracyjne powinny być ukształtowane w sposób zapewniający realizację tej zasady – zob. *R. Hauser*, Konstytucyjny model polskiego sądownictwa administracyjnego, w: *J. Stelmasiak, J. Niczyporuk, S. Fundowicz* (red.), *Polski model sądownictwa administracyjnego*, Lublin 2003, s. 143 oraz *R. Hauser*, Założenia reformy sądownictwa administracyjnego, *PiP* 1999, z. 12, s. 21.

² Por. *T. Woś*, Czy dwuinstancyjne sądownictwo administracyjne realizuje konstytucyjną zasadę prawa do sądu, w: *J. Filipek* (red.), *Jednostka w demokratycznym państwie prawa*, Bielsko-Biała 2003, s. 751.